

یاران همه دور هم نشینیم!

دوره‌های هنری انگیزش برای دبیران هنر!

علی همتیان

سرگروه فرهنگ و هنر استان اصفهان

مقدمه

بسیاری از اندیشمندان سازمان‌ها و نهادهای علمی و آموزشی باور دارند که تعاملات و ارتباطات مستمر و سازنده میان کارگزاران، اعم از آموزشی و غیرآموزشی، موجبات تبادل و تعاطی افکار و تضارب آرا را فراهم می‌سازد. همچنین سازوکارهای مؤثری برای احیا و خلق ایده‌های نو، خلاقیت، تغییر و تحول، پیشرفت و همچنین تحقق اهداف سازمانی فراهم خواهد نمود به گونه‌ای که جهان معاصر شاهد ترویج مفهوم «سازمان یادگیرنده- یاد دهنده» در نهادها و مراکز علمی-آموزشی و حتی سازمان‌های بزرگ صنعتی و اقتصادی است.

گروه‌های آموزشی، متشکل از معلمان باتجربه و متخصص و توانمند، از مراجع معدود کارآمد در نظام آموزشی کشور به حساب می‌آیند که کیفیت مسائل و مشکلات محیط‌های آموزشی و کلاس درس را مانند بسیاری از معلمان پویا مورد بررسی قرار می‌دهند و به مدد و خردورزی و هم‌اندیشی در حوزه‌ی تعلیم و تربیت راهبردهای مفید و مؤثری برای حل آن‌ها پیشنهاد می‌کنند.

گروه‌های آموزشی همچنین، به‌عنوان کارگزار و راهبر، نقش بسیار سازنده‌ای در ایجاد ارتباط مؤثر میان تجارب و افکار و اندیشه‌های حوزه‌ی برنامه‌ریزی و اجرا در ساختار نظام آموزش و پرورش کشور ایفا می‌کنند.

در نظام آموزش و پرورش، اگر بنا باشد تحولی صورت پذیرد جز با مشارکت فرهنگیان و معلمان

امکان‌پذیر نیست و «مشارکت» خود مقوله بحث‌برانگیز «روز» است که انگیزه می‌خواهد، امروزه بیش از هر مبحث دیگری موضوع «مشارکت» برای دولت‌ها، نهادها، سیستم‌ها و ... بحثی جدی است.

نظام آموزشی هر چقدر بتواند مشارکت معلمین را در ساماندهی و ایجاد انگیزه و با طراوت کردن سیستم آموزشی جلب کند یک قدم به موفقیت نزدیک‌تر شده است. یکی از فلسفه‌های تشکیل گروه‌های آموزشی، ایجاد انگیزه در معلمان برای مشارکت و رفع «بحران مشارکت» آن‌ها در نظام آموزشی است. گروه‌های آموزشی توانمند در صورت حمایت مدیران ارشد سازمانی می‌توانند با برگزاری همایش‌های علمی و تخصصی به‌ویژه کارگاه‌های آموزشی «علمی-مشارکتی» پاسخگوی نیازهای آموزشی معلمان باشند و موجبات رشد و ارتقای آن‌ها را فراهم نمایند.

در این عصری که به آن عصر «اطلاعات» نام داده‌اند و هر روز این اطلاعات دستخوش تغییرات نو و جدیدی می‌شود لازم است ما معلمان از جدیدترین اطلاعات روز و تخصصی مطلع شویم و با پژوهش، خلاقیت و نوآوری، که تنها در مقام عمل و اجرا مفهوم پیدا می‌کند، بتوانیم در انتقال مطالب و مسائل آموزشی به‌طور اصولی و پایدار موفق باشیم.

گروه‌های آموزشی به‌عنوان هسته‌های کیفیت‌بخش می‌توانند ارتباط بین معلمان و کارشناسان اجرایی و

یکی از
فلسفه‌های
تشکیل
گروه‌های
آموزشی،
ایجاد انگیزه
در معلمان
برای مشارکت
و رفع «بحران
مشارکت»
آن‌هاست

به جای اینکه دبیران
شهرستان‌های
دوردست در
گردهمایی مرکز
استان شرکت کنند،
گروه هنر استان
برای شهرستان‌های
همجوار به صورت
قطبی جلسات
گردهمایی را طراحی
و اجرا نماید

(دست کم برای استان اصفهان) این است که این
مجامع در وقت غیراداری برگزار می‌شود و دبیران
باید از وقت آزاد خودشان استفاده کنند که این
باعث می‌شود حداقل دو سوم همکاران در این
مجامع شرکت نکنند.

۲. دوری مسافت

دست کم دو سوم از دبیران بیشتر از صد کیلومتر
از مرکز استان دور هستند که این مورد را می‌توان
دلیل دیگری برای شرکت نکردن همکاران دانست.

۳. نداشتن توان اقتصادی

با اظهار تأسف باید بگوییم که بیشتر اساتید
صاحب‌نظر به خاطر توان اقتصادی محدود گروه حاضر
به پذیرفتن دعوت گروه نیستند، و این نکته باید
بسیار زیاد مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش
قرار بگیرد.

راه کارهای پیشنهادی ما برای مشکلاتی که ذکر شد

۱. برگزاری مجامع استان در وقت موظف
دبیران
می‌توان طی یک بخشنامه دبیران را موظف به
شرکت در گردهمایی نمود با این شرط که در هر
نیم‌سال شش ساعت از ساعات موظف به جای
رفتن به مدرسه به شرکت در گردهمایی استانی
اختصاص یابد و مدیران مدارس و سایر مسئولین
نیز موظف به همکاری باشند.

۲. برگزاری مجامع استان به صورت قطبی
برای رفع بعد مسافتی دبیرانی که از مرکز استان
دور هستند می‌توان یک جلسه برای شهرستان‌های
همجوار در نظر گرفت. یعنی به جای اینکه دبیران
شهرستان‌های دوردست در گردهمایی مرکز استان
شرکت کنند، گروه هنر استان برای شهرستان‌های
همجوار به صورت قطبی جلسات گردهمایی را
طراحی و اجرا نماید.

۳. حق الزحمه اساتید و صاحب‌نظران مدعو
در بحث مالی: در مورد حق‌الزحمه اساتید
مدعو در گردهمایی‌ها، علاوه بر اینکه مسئولان
می‌توانند با در نظر گرفتن اهمیت برنامه‌های
گروه بودجه مورد نظر را تهیه کنند، می‌توان
از اساتید موظف در دانشگاه‌های فرهنگیان
نیز دعوت کرد. یعنی با هماهنگی ادارات کل
با دانشگاه فرهنگیان همکاری لازم با گروه‌های
درسی استان به عمل آید.

ستادی را به خوبی تعمق بخشند که این ارتباط
در نهایت منجر به پیشبرد امر آموزش و بهبود آن
خواهد شد. لذا اعضای گروه‌های آموزشی کسانی
هستند که از آنان به‌عنوان تولیدکنندگان فکر و
اندیشه و برنامه‌ریزان آموزشی در تحلیل محتوای
کتاب درسی یاد شده است. لازم است به تخصص
و آفرینندگی علمی دست پیدا کنند تا بتوانند در
جلسات کارگاهی و نشست‌های تخصصی مؤثر واقع
شوند (رشد تکنولوژی آموزشی سال ۷۴ ص ۲۷
و ۲۸).

اقدامات انگیزشی

(به‌وسیله گردهمایی و کارگاه) برای دستیابی
به اهداف شغلی و پیشرفت در مهارت شغلی از
انگیزش‌های مهم به‌شمار می‌آید. مدیران باید با
ایجاد آموزش‌های مهارتی، زمینه‌های موفقیت را
تقویت کنند و بی‌تفاوت از کنار آن عبور نکنند.
امیر مؤمنان (ع) به مالک اشتر فرمود: فان کثره
الذکر لحسن [فعالهم] أفعالهم تهنز الشجاع و
تحرص التاکل إن شاءالله.

«کارهای مهمی را که مجموعه زیردست
تو انجام داده‌اند به دیگران یادآوری کن
و به حساب آور، زیرا یادآوری و گفتن آن
کارهای ارزشمند شجاعان را بر می‌انگیزاند
و دیگران را نیز به تلاش وا می‌دارد.»

فراخوانی اعضا

برگزاری مجامع عمومی و تخصصی دبیران
به‌منظور بحث و تبادل نظر به‌عنوان یکی از
وظایف سرگروه‌ها؛ به‌طور معمول در هر سال دو
مجمع از طرف گروه هنر استان اصفهان (بدون
در نظر گرفتن مجامع در نواحی) برای دبیران در
نظر گرفته می‌شود که با توجه به مطالبی که در
مقدمه گفته شد می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد
و به هم‌فکری و هم‌افزایی بینجامد. البته این در
صورتی است که همه دبیران موظف به شرکت در
این گردهمایی‌ها شوند. با توجه به تجربه ده‌ساله
اینجانب در گروه‌های آموزشی، متأسفانه دبیران
هرگز موظف به شرکت در مجامع نبوده‌اند و این
نکته اصلاً خوشحال‌کننده نیست. و باید دلایل و
علل آن را بررسی کرد. که در زیر به چند مورد از
آن‌ها می‌پردازیم.

علل کاهش مشارکت

۱. برگزاری مجامع در وقت غیرموظف
دبیران
یکی از عوامل شرکت نکردن همکاران در گردهمایی‌ها

منابع
۱. رشد تکنولوژی آموزشی، سال دهم،
آبان‌ماه ۷۴
۲. ماهنامه رشد آموزش راهنمایی، شماره
۲۶، سال هشتم
۳. وبلاگ معلم‌ان‌دیشمند خراسان جنوبی
alirezabaniyasi.blogfa.com/post/49
گروه تحقیقاتی و آموزشی کرامت
keramatzade.com/10-ways-t-moti-
vate-employees